

cam 60 fl. 80 kr.; študentovske kuhinje 137 fl. 10 kr.; poštne 76 fl. 44 kr.; skupaj 6983 fl. 25 kr.

S prvomestnikovimi pojasnili se skupščina zadovolji ter soglasno vzame na znanje to poročilo. (Dalje prih.)

Gospodarske stvari.

Trtna uš in Slov. gorice.

Trtna uš, katero so zasledili pred dvema mesecema v Drankovcih, Št. Jakobske župnije, začne se strahovito širiti in brez dvombe bodo prelepe slovenske gorice „žalostne gorice“ postale.

Nad 13 oralov Drankovskih goric je tako po trtni uši okuženih, da nad polovico omenjenega prostora se ne pozna več, so-li bile kdaj tukaj gorice ali ne.

Pred kratkim pa je zasledil učitelj in strokovnjak za trtno uš g. Ivan Klenovšek to nesrečno vničevalko tudi na Hlapji v sredini najboljših goric, kar jih ta kos krasne slov. zemlje pokazati zamore, pa gorje — ne samo na enem mestu, ampak okuženih vinogradov je že mnogo.

Ker se natančna preiskava vinogradov Št. Jakobske župnije še le začne, ni še natanko določeno, v kolikih vinogradih da se je trtna uš že udomačila, pa toliko je gotovo, da višje kot 30 oralov je okuženih in bode čez nekaj let tudi celo uničenih.

Da so trtno uš, kakor tudi drugod iz ptujih krajev k nam po trtah zaplodili, to je dokazano in tako je tudi dognano, da je trtna uš na Hlapji imela svoj prvotni sedež na eno uro oddaljenem Drankovci.

Ljudstvo tega kraja, katero od začetka ni verjelo, kako strahovita da je ta mala živalica, začne se dramiti, ker vidi žalostni dokaz na Drankovcih in Hlapji in ljudje se povprašujejo, kaj pa bode? (Konec prih.)

Sejmovi. Dne 1. septembra v Arnotah, v Št. Ilju v slov. gor., na Planini in v Poličanah. Dne 2. sept. v Št. Ilju. Dne 3. septembra v Trnovicah in v Račah. Dne 4. sept. v Kamnici, pri sv. Lovrenci v Prižini, v Rušah, v Zrečah, pri sv. Rozaliji, na Tinskem. Dne 6. septembra v Radgoni in pri sv. Vidu pri Ptujih.

Dopisi.

Iz Jarenine. (Svečanost.) Tako lepe procesije še naša fara ni videla, kakor na praznik Marije Snežne, ko je 462 ovenčanih, belih deklet sprevajalo podobo Lurške Matere božje v farno cerkev. Veleč. g. dekan so imeli skrb ter so naročili celo v Parizu prav milo podobo Neomadeževane, pa jej tudi v kapeli sv. Blaža

nalašč priredili skalo, na kateri bode odslej stala in z radodarnimi Jareninskimi farani, ki so kaj radi stroške nosili, govorila in oni ž njo. Prava svečanost pa se je vršila še le na Veliko gospojnico. Mil. g. kanonik dr. Križanič so blagovolili priti iz Maribora ter so nam blagoslovili novo podobo. Dolga procesija požanih župljanov jih je sprevajala v cerkev, kjer so veleč. gospod najpred blagoslovili podobo in potem so tudi stopili na pridiznico in nam povedali, zakaj je Lurška Marija k nam prišla. Prišla je, so rekli, vas budit k pokori in vas svariti, da stopite na skalo, kjer tudi ona stoji, da vas valovi zapeljivega sveta ne potopijo. Rekli so tudi, da je v Lurdu začel čudni potok izvirati, in ta potok Marijinih milosti je pritekel že do slovenskih krajev, in je pritekel zdaj tudi sem v prijazno Jareninsko dolino, da bodo ljubi Jareninski farmani zjemali iz njega. Dobri vaš dekan in duhovni pastir, tako so sklenili č. g. kanonik, želijo, naj bi Lurška Marija v fari vzbudila družbo mladeničev in družbo deklet, in jim potem tudi mogočna varuhinja bila. Dolgo let naša mladina ne bo pozabila veselja tega dne in farani bomo zmiraj hvaležni dušnemu pastirju za prelepo svečanost.

Iz Gotovelj. (Nevednost.) Gotovlje je precej velika vas, oziroma občina blizu vrlo narodnega trga Žalec v Savinjski dolini. Pred več leti se ni tukaj za narodnost nobeden zmešnil, a zdaj se je začelo že neko gibanje. Mnogo zavednih mož in mladeničev, kar jim naj bo v posebno čast, je pristopilo k Žalski podružnici sv. Cirila in Metoda. Gotovlje je pa tudi, kakor že zgoraj rečeno, občina: ker pa lastne šole iz uzrokov nima, je v Žalec, ki je samo četrte ure oddaljen, vsolana. Nedavno pa se je vrli Žalski trg, kar je bilo v vaši štv. 30 objavljeno, za slov. šolo potegnil. In pri tej priliki je slavni Žalski obč. odbor ponudil Gotovljskemu obč. odboru enako storiti, namreč: vlogo za slov. šolo podpisati. Zdaj pa je imel Gotovljski obč. odbor sejo, pri njej pa se je, žali Bog, pokazala njih nevednost. Sklenili so v svoji modrosti nepodpisano vlogo nazaj poslati in sužnji edino zveličavne nemščine ostati. Kar so ti možje modrovali pri tem, to se mi ne zdi pristojno, tukaj navajati, vprašam Vas, ali vas ne polije rdečica slišati, kako sami slovensko mamico spodrivate ter nemško mačaho na nje mesto stavite? Vzemite si v zgled vrle Pireščane, ki so kakor Vi poprej v temi nemščurstva taval, a zdaj so prišli do luči matere „Slave“. Ti imajo že svojo podružnico sv. Cirila in Metoda, pri občini slovensko uradujejo ter se vrlo za slov. šolo potezajo, tega pa vsega še pri nas zelo, zelo pogrešamo. Ne zamerite pa moje kritiko, ker va-njo me sili domovja ljubezen, nagovarjanje mojih sodomoljubov in

upanje, da se napake vendar-le kedaj odpravijo in v to pomozi Bog! Zavednim možem in mladenčem pa kličem: slava! (?)

Iz Celovea. (Krepka izjava.) Liberalni listi in celo uradni list (!) se hvalijo z najetimi in v tiskanih polah doposlanimi zaupnicami, katere pošiljajo nemškutarske občine deželnemu šolskemu совету. Da so take nemškutarske občine med koroškimi Slovenci v manjšini, pokazala je zadnja volitev v Velikovci; vendar pa hočejo govoriti v imenu vseh koroških Slovencev, kakor se je od nekdanj godilo, da se je Dunajski vladi metal pesek v oči! V Velikovci zbrani slovenski volilni možje pa so sklenili, tej prevari enkrat za vselej konec storiti. Njih 69 (devet odšlo jih je že prej domu) podpisalo je sledečo prošnjo na c. kr. dež. šol. совет: „Preslavni c. k. deželni šolski совет! Občinski in krajni šolski zastopi nekaterih koroških sosesk so nasproti presl. c. k. dež. šol. совету napravili ugovor zoper državna poslance Kluna in dr. Gregorca, ki sta zagovarjala pravice koroških Slovencev zastran šol, in so objavili zaupnico c. k. dež. šol. совету za njegovo dosedanje postopanje in uredbe v slovenskih šolah. Gledé tega, da omenjeni občinski in šolski zastopi ne morejo govoriti v imenu vseh koroških Slovencev, in gledé tega, da se njih nazoru večinoma ne strinjajo z našimi željami, usojamo si podpisani volilni možje Velikovškega okraja zgoraj omenjeni zaupnici ugovarjati in ob enem prositi: Vis. c. kr. dež. šol. совет naj nam uravna šole po naših željah in potrebah, in naj skrbi, da se bode naša mladina podučevala v slovenskem, maternem jeziku.“

V Velikovci, 14. avgusta 1888.

(Sledi 69 podpisov volilnih mož.)“

Teh 69 mož predstavlja nam mišljenje večine prebivalstva v Velikovškem okraju, zakaj ko bi ne imeli zaupanja svojih občin, ne bi bili izvoljeni za volilne može. Njim nasproti je stalo le 33 mož družega mišljenja, toraj še ne tretjina vseh volilnih mož celega okraja. Kaj potem štejejo izjave nekaterih občin, ki so slučajno v nemško-liberalnih rokah? Radovedni smo, ali bo Celovška gospôda tudi proti tako važnej izjavi oči in ušesa zatisnila? „Mir“.

Iz Gornjega grada. (40-letnica.) V proslavo štiridesetletnice vladanja našega presvitlega cesarja Franca Josipa I. se je minolo nedeljo (5. avgusta) obhajala v našem trgu zares lepa in velikanska slovesnost. V napominjani spomin se je po dokončani slovesni Božji službi, katere se je vdeležilo tudi občinsko zastopništvo in tukajšnji c. k. uradniki, pod milim nebom vršilo blagoslovljenje novih brizgalnic, nove hiše in stolpa in tudi nove krasne zastave tukajšnje prostovoljne požarne brambe. Prišle so k tej slavnosti tudi sosednje požarne brambe

iz Ljubnega, Rečice, Vranskega in iz Kamnika, in sošlo se je tudi mnogo ljudstva, katero se je radovalo in razveseljevalo v najlepšem redu, spodobno in pošteno. Ni me volja, nadrobno popisovati te slavnosti, le toliko naj bo povedano, da se je vse natančno godilo po izdanem vspeledu, in da bo taista vsakemu vdeležencu ostala v veselem in trajnem spominu. To je pri tem najbolje. Okrajni zastop Gornjegraški je tudi v svoji glavni seji 30. julija t. l. sklenil in določil, da naj se v zgoraj naveden namen razdeli med uboge 200 goldinarjev, in da ova razdelitev se ima zgoditi v vsaki občini na rojstni dan Njih c. kr. apostolskega Veličanstva našega presv. cesarja po dokončanem cerkvenem pravilu, pri katerem bomo vsi skupaj prav srčno in pobožno Boga prosili, da naj osreči, živi in ohrani našega ljubljene in milosrdnega vladarja še mnoga, mnoga leta!

Od sv. Kriza pri Slatini. (Slavnostno petje) Vojaška godba priredila je mil. knezofu na predvečer Njih zlate sv. meše slovesno večernico, nam poročate iz Maribora. Z godbo ne, pač pa s petjem napravili smo tudi tukaj večernico. Glasovi, ki so v nedeljo prej novomešniku v Rogateu k novi mnši, peli so tukaj iz veselega hribčka zlatomešniku k zlati sv. meši. Z ubranimi glasovi lepo donečih zvonov vrstile so se lepe pesmi, krasno doneč iz jasnih, res za petje vstvarjenih grl in navdihnjene s čuti milemu vladiki z ljubeznijo vdanih src. Umetni ogenj pa in strel naznanjal je še enkrat vernemu ljudstvu, kar mu je bilo že ožnanjeno v nedeljo: jutre, 2. avg. bodo obhajali naš mil. škof in knez svojo zlato sv. mešo. Kaj želi ljudstvo svojemu prevzvišenemu višjemu pastirju, kakošnjih čutov mu bije srce ob tej veseli slavnosti, izrazil nam je sivolasi, verni mož, pod kojega lipico smo bili zbrani. In ko je, končajoč zdravico, nas spodbujal svojemu dobremu pastirju in skrbnemu duhovnemu očetu ostati pokorne ovčice in zvesti sinovi, mislim, da ni bila kriva prisega: „Naj čuje zemlja in nebo, da srce zvesto, kakor zdaj, ostalo bo na vekomaj!“

Iz Ljutomera. (Dirka.) Naše dirkalsko društvo bode, kakor se je dosedaj vsako leto zgodilo, tudi t. l. dne 8. septembra ob 2. uri popoldne imelo dirko na Cvenskem pašniku, in sicer za konje domačega plemena pod znanimi pogoji. I. oddelek: Vožnja s prvinci, dvakrat tir okrog = 2 km., vloga 1 fl., enovprežno, za kobile in žrebce od 3—5 let stare. Darila: 1. 10 gld., 2. 8 gld., 3. 6 gld., 4. 5 gld.; ta vožnja je za konje, ki še ni so bili na dirki. — II. oddelek: Vožnja s konji za pleme, dvakrat tir okrog = 2 km., vloga 1 gld., enovprežno, za kobile in žrebce od 3—8 let stare. Darila: 1. 12 gld., 2. 10 gld., 3. 8 gld., 4. 6 gld. — III. oddelek: Dvojvprežna vzorna vožnja za konje

domačega plemena, trikrat tir okrog = 3 km., vloga 2 gld.; jedno društveno in jedno zasebno darilo. Rod in pleme je pri vsakem konji izkazati. Naglasi naj se vsaki vdeleževalec dirke pri g. Mat. Zemljiči v Ljutomeru; tam se tudi v plačujejo vloge.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nič ne bode brez vsega, da je prišla ruska carica v Gmunden na Gornje-Avstrijskem. Ona je sicer prišla, da obišče svojo sestro, princesinjo Walesko ali pravi se za gotovo, da jo obišče naš svitli cesar v onem mestu. — V Hebu na Českem sta se sešla naš minister zunanjih zadev, grof Kalnoky in italijanski minister Crispi. Slednji je bil na poti s Friedrichsruhe, kjer biva knez Bismarck. Vse kaže, da še ostane naprej zveza Avstrije, Nemčije in Italije. — Štaj. deželni zbor že zboruje sem od ponedeljka. Letos pride brž ko ne vendar-le neka postava v življenje, ki brani nemaničem oženjevanje. Tudi sklene dež. zbor nekaj zoper potepuhe, toda mi slutimo, da jih prime le vse premalo. — Slov. Korošci dobijo sopet novo podružnico sv. Cirila in Metoda, sedaj pri sv. Janži v Rožni dolini. Nje prvi zbor bode v nedeljo, dne 16. septembra. — Občina Črna je sedaj v strahu nemških liberalcev. Čudno, da se pusté domači ljudje zagnati v kozji rog — tujim strahonjam! — Trgovinska zbornica v Ljubljani je izvolila v dež. zbor svojega predsednika, J. Kušarja. — Kdo da postane dež. glavar, ni znano, najbolj pa gre glas, da g. dr. Poklukar. — Prisilno delalnice so v Ljubljani razširili in bode poslej v njej prostora za 400 oseb. — Slov. volilci so v Cerknem na Primorji izrekli poslanca dr. vit. Tonkliču svoje popolno zaupanje. — C. kr. izobrazovališče za učiteljice je v Gorici že pretesno, ter vzprejme letos 24 deklet v prvi razred, v druge pa nič več novih. — Laško šolsko društvo „Pro patria“ je na Primorji jako nevarno slov. otrokom in žal, da se razširjuje najbolj po slov. tleh. Te dni odpre pa sopet nov otroški vrt v Greti, čisto slov. občini. — V Pulji odpre se nova c. kr. višja gimnazija, učni jezik na njej bode pa nemški. — Hrvaški minister grof Bedeković je bil te dni na Dunaji in se pravi, da postane on hrv. ban, sedanji, Khuen-Hedervary vrne pa se v Budo. Ako bode resnica, poreče mu vesel vsak Hrvat: Srietan put! — Ogerski naučni minister, Avgust Trefort, je umrl. Mož ni bil Madjar, ali delal je vse-skozi za madjarstvo in je po vrhu še tudi rad segel v pravice kat. cerkve.

Vunanje države. Sv. Oče vzprejmó nemškega cesarja, če tudi ta obišče poprej italijanskega kralja v Rimu. Nemški cesar je luteranec in zato je le-ta izjema pri njem mo-

goča. — Italijanski kralj, Humbert, obišče k malu Romanjo, deželo, ki ne mara veliko za kralja. Minister Crispi misli, da bode potlej bolje. Na oko bode more biti, sicer pa ljubezen ni za tako lahko ceno. — Italijanskih delalcev so na Francoskem siti, češ, da jemlje to ljudstvo domačim ljudem kruh. V nekaterih krajih so bili že tudi pretepi vsled tega. — Sedanje francosko ministerstvo se dela, kakor da mu general Boulanger ni na poti a tega mu ne verjame nihče. — V Belgiji nabira kard. Lavigerie denarja za to, da se odpravi v Afriki, kjer še je sužništvo, to, če ne drugače, z vojaško silo. — V Prusiji so blizu volitve v dež. zbor in je pri tem čudno, da so vladni možje, t. j. uradniki prvi, ki se ponujajo volilcem za poslanca. To se ne godi zoper voljo Bismarcka. — Pri Berolinu bodo velike vojaške vaje in pojde tje naš feldmaršal, nadvojvoda Albreht. — V Ilinskajah pri Moskvi biva sedaj ruski car in kakor je podoba, zbere se ondi vsa mnogobrojna carska rodbina. — V Bolgariji se godi dobro roparjem. Najbolj prežé na bogate trgovce; če jih vjamejo, šteti mora pa vlada večjo odkupnino za nje in ljudstvo daje jim živež, da ga pusté na miru. Čemu so neki tam vojaki! — Pravda srbskega kralja in kraljice še teče, to se pravi: njijin zakon ne gre, da se razdré, vsaj tako naglo ne, kakor to želi kralj. — Ehdem-paša, poprej veliki vezir v Carjem gradu se je odpeljal v Dardanele, da pozdravi vojvodo Edinburškega; le-ta je višji poveljnik angleške mornarice in se mudi na onem morji zavoljo poduka ali ka li? — Italiji ne gre nič po volji v dalnji Masavi. Egiptska vlada ji ugovarja odločno zoper to, da si svoji ona Masavo in Zulo. In tudi doma, v Italiji, se sliši marsikaka „gorka“ zoper to misel. — Braziljanski kralj, Dom Pedro, vrnil se je srečno domov ter ga je ljudstvo vzprejelo z velicim navdušenjem. Sužnja sedaj ni več na braziljanskih tleh. To je kralju največje veselje.

Za poduk in kratek čas.

Zlatomešnik sv. oče Leon XIII. in slov. rimski romarji.

(Dalje.)

Razume se, da smo v Rimu tudi svojo pobožnost opravili. V cerkvi sv. Petra je nad vsako spovednico zapisano, katerega jezika vešče spovednik da v nji spoveduje. Čudil sem se, zakaj da iz vsake spovednice dolga šiba visi, kakor postavimo pri nas bičnjak iz kočije. To sem precej izvedel. Ko se namreč po opravljeni spovedi prikažem pred spovednico, da dobim spovedni list, mi duhovnik tisto šibo položi na ramo. Bila jo nekda pri starih Rimljanih navada, da je gospodar, če je sužnju